

Cezary Obracht-Prondzyński

Działalność Instytutu Kaszubskiego w 2001

Acta Cassubiana 3, 307-309

2001

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

DZIAŁALNOŚĆ INSTYTUTU KASZUBSKIEGO W 2001

W 2001 roku Zarząd Instytutu działał w niezmienionym składzie. Od stycznia do listopada odbyły się trzy Zebrania Zarządu Instytutu, podczas których m.in. przyjęto trzech nowych członków naszego stowarzyszenia (prof. dr hab. Andrzej Ceynowa z Gdańska, prof. dr hab. Kazimierz Kozłowski ze Szczecina). Obecnie Instytut liczy 61 członków.

Trzeba podkreślić, że rok ten należał do szczególnie trudnych, przede wszystkim z powodu ograniczeń finansowych – dotacja przyznana przez Sejmik Województwa Pomorskiego była niższa o jedną trzecią niż w roku 2000, a Komitet Badań Naukowych odrzucił wszystkie zgłoszone przez nas wnioski wydawnicze. Podobnie było np. z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, które mimo podpisanej umowy nie przekazało środków na III Pomorskie Forum Animatorów Kultury. Te i podobne decyzje spowodowały, że z kilku projektów konferencyjnych oraz wydawniczych musieliśmy się wycofać.

W tej mizarii finansowej pocieszające było natomiast sfinalizowanie umowy z Hermann Niermann Stiftung z Düsseldorfu, dzięki której Instytut otrzymał znaczącą dotację na zakup wyposażenia i sprzętu biurowego (wcześniej udało się pozyskać duże środki z tej fundacji na remont Muzeum Piśmiennictwa i Muzyki Kaszubsko-Pomorskiej oraz na wyposażenie dla Kaszubskiego Uniwersytetu Ludowego). Ponadto uzyskaliśmy wsparcie na nasze projekty od takich instytucji, jak: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Zarząd Portu Gdynia S.A., Urząd Miejski w Gdyni, Urzędy Gminy w Karsinie i Lipce oraz od kilku firm i osób prywatnych (największa była dotacja z Banku Pocztowego S.A.) Dzięki temu oraz dzięki społecznemu zaangażowaniu członków, Instytut mógł kontynuować swoją pracę.

Działalność statutowa

Instytut realizował swoje statutowe cele, podobnie jak w latach poprzednich, przez organizację konferencji, promocji, spotkań dyskusyjnych itd. Łącznie odbyło się ich w tym roku 14.

1. Spotkanie promocyjne książki *Pomorze. Mała ojczyzna Kaszubów* (wspólnie z ZG ZKP) – Gdańsk 9.03.2001

2. Spotkanie etnografów kaszubskich (wspólnie z KUL) – Wieżyca 23.02.2001
3. „*Kaschubisch-Schweriner Begegnung*” (wspólnie z Landesverband Mecklenburg und Vorpommern „Kulturbund” e.V oraz Paneuropa Union Mecklenburg/Vorpommern) – Schwerin, 31.03-1.04.2001
4. Promocja książek Z. Szultki, *Szkice łebskie...* oraz A. Romanowa, *Gdańsk nieznany...*, Gdańsk 6.04.2001
5. *Kulturelle Identitäten von Regionen als Basis und Beitrag für kulturreiches Europa* (wspólnie z Landesverband Mecklenburg und Vorpommern „Kulturbund” e.V oraz Fridrich-Ebert-Stiftung Mecklenburg/Vorpommern) – Schwerin 27-28.04.2001.
6. *Zbrodnie hitlerowskie na Pomorzu 1939-1945. Stan badań i postulaty badawcze* (wspólnie z Muzeum Stuthoff, Związkiem Przyjaciół Pomorza, Zrzeszeniem Kaszubsko-Pomorskim) – Malbork 12.05.2001
7. Seminarium dla nauczycieli przy okazji kolejnego finału konkursu „Poezja rodnej mowy” – Chmielno 2.06.2001
8. Konferencja jubileuszowa: *Zbigniew Zielonka – pisarz, krytyk, nauczyciel i regionalista* (wspólnie z MPŚ, Miejską Biblioteką Publiczną w Słupsku oraz PAP w Słupsku) – 12.07.2001
9. Ufundowanie i odsłonięcie tablicy poświęconej Ryszardowi Strycowi oraz organizacja wieczoru wspomnień o tym artyście – 8.07.2001
10. *IV Krajeńska Konferencja Naukowa* (wspólnie z oddziałem ZKP w Buczek Wielkim) – Buczek Wielki, 22.09.2001
11. *Spółczesność małych miast Pomorza Nadwiślańskiego* (wspólnie ze Szkołą Wyższą im. Pawła Włodkowica) – Iława, 18-19.10.2001
12. Współorganizacja spotkań w ramach V Festiwalu Mniejszości Narodowych i Grup Etnicznych, Gdańsk 20-22.10.2001
13. *Języki mniejszości i języki regionalne (regiolekty). X Konferencja poświęcona pamięci prof. Z. Stieberta* (wspólnie z Instytutem Slawistyki PAN, Towarzystwem Naukowym Warszawskim oraz Instytutem Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Warszawskiego) – Warszawa 23-25.10.2001
14. Promocja książki J. Borzyszkowskiego „*Tam, gdzie Kaszëb początk...*” – Karsin, 27.10.2001

Działalność wydawnicza

Oprócz działalności o charakterze konferencyjnym Instytut kontynuował prace wydawnicze. W 2001 r. nakładem Instytut ukazały się następujące pozycje:

1. Józef Borzyszkowski, *Tam, gdzie Kaszëb początk...* . *Dzieje i współczesność wsi gminy Karsin*, Gdańsk-Karsin 2001 (wydana przy wsparciu gminy Karsin)
2. *Z dziejów kultury Pomorza w XVIII-XX w.*, red. J. Borzyszkowski, Gdańsk 2001, wydana wspólnie z Wydawnictwem Uniwersytetu Gdańskiego
3. Ryszard Mielczarek, *Budowa portu w Gdyni*, Gdańsk 2001

Kilka następnych pozycji znajdowało się w druku.

Kaszubski Fundusz Stypendialny

Sukcesem Instytutu jest także trwanie i rozwój KFS. Od września tegoż roku liczba przyznawanych stypendiów jeszcze wzrosła. Aktualnie otrzymują je 34 osoby ze szkół średnich i uczelni wyższych.

Współpraca z innymi instytucjami i stowarzyszeniami

Od początku Instytut stara się rozwijać jak najszerszą sieć współpracy. Przy organizowaniu niemal każdej naszej imprezy uczestniczą inne podmioty, dzięki czemu udaje się minimalizować koszty oraz zyskiwać coraz to nowe grona uczestników i sympatyków. Obok takich tradycyjnych już partnerów, jak ZKP, UG, KUL czy MPiMK-P doszły jeszcze takie instytucje jak Muzeum Pomorza Środkowego w Słupsku, Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica, Instytut Sławistyki PAN i inne.

Instytut Kaszubski gromadzi także zbiory biblioteczne, prowadząc wymianę wydawnictw z takimi instytucjami, jak Ośrodek Badań im. W. Kętrzyńskiego w Olsztynie, Pomorska Akademia Pedagogiczna w Słupsku, Fundacja „Pogranicze” w Sejnach, Regionalny Ośrodek Studiów i Ochrony Śrowiska Kulturowego w Gdańsku, MPiMK-P i innymi.

Ważne miejsce w pracy Instytutu zajmuje także wymiana międzynarodowa. W jej ramach prezes J. Borzyszkowski spędził ponad dwa tygodnie w Kanadzie (Toronto, Edmonton oraz Kaszuby kanadyjskie), a sekretarz C. Obracht-Pronduński przez miesiąc przebywał na stypendium w Instytucie Herdera w Marburgu. Ponadto trzeba podkreślić, że dobrze rozwijająca się współpraca ze stowarzyszeniem „Kulturbund” z Meklemburgii została sformalizowana poprzez podpisane 8 czerwca porozumienie, którego stronami było także Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie oraz KUL. Być może z czasem dojdzie do podpisania podobnej umowy o współpracy z Akademią Żmudzka, której przedstawiciele gościli w Instytucie w czerwcu br.